

EINDHOVEN STUDENTENSTAD

Beleidsnotitie 29 februari 2008

Joep Huiskamp
Bestuursstaf TU/e
(j.g.m.h.huiskamp@tue.nl)

“The cities were immensely proud of their university. They would take over the payment of salaries, they promised loans, they regulated the booktrade, the lodgings, all the various services the students required. Why? Because the students brought in money, and they gave renown to the city.” J.K.Hyde, *Universities and cities in medieval Italy* in: Thomas Bender (ed.), *The University and the City, from Medieval Origins to the Present*, New York Oxford, Oxford University Press 1988.

Inleiding

Studentenstad!

In Eindhoven studeren ruim 24.000 studenten in het Hoger Onderwijs.

Ongeveer 7.500 van hen doen dat aan de TU/e, de overigen aan Fontys Hogescholen en de Design Academy Eindhoven (DAE). Recente cijfers wijzen uit dat Eindhoven ongeveer 8.500 zelfstandig uitwonende HO-studenten telt (het leeuwendeel TU/ers), traditioneel de actieve vormgevers van wat *studentenleven* genoemd wordt. Op een bevolking van 210.000 inwoners gaat het om zo'n 4%. In vergelijking met steden als Nijmegen (10%) en Groningen (14%) is dat een gering percentage.

In de perceptie van velen is Eindhoven zeker geen *traditionele* studentenstad, ook al scoort '040' in een recente *ranking* een tiende plaats op een lijst van 37 steden met een instelling van Hoger Onderwijs binnen de muren. Hoe dan ook: het kan en moet op vele fronten beter!

De maatschappij in het algemeen en Brainport Eindhoven in het bijzonder heeft behoefte aan meer hoger opgeleiden. Of ze nu uit Nederland dan wel uit het buitenland komen: jonge kenniswerkers en ontwerpers in spe moeten het in deze stad naar hun zin hebben. Méér studenten zouden overgehaald moeten worden om inwoner van de stad te worden en een actieve bijdrage te leveren aan het studentenleven. Op haar beurt moet de stad gretiger haar kansen grijpen om de aanwezigheid van zoveel jong talent te benutten.

Uitdaging

Hoewel Eindhoven *de facto* sinds 1956 een studentenstad is, heeft de gemeente nooit strategisch beleid op dit gebied ontwikkeld c.q. in daden omgezet. De uitdaging in de komende vijf jaar zou daarom voor de stad, voor de TU/e en voor de studentenorganisaties moeten zijn om in nauwe samenwerking met stakeholders als Fontys en DAE een ambitieus programma te definiëren en uit te voeren. Een op synergie gericht programma dat rekening houdt met belangrijke beleidsinitiatieven in de stad en binnen de instellingen. Een programma dat beoogt Eindhoven zowel *in werkelijkheid* als *in de perceptie* van interne en externe groepen, in binnen- en buitenland, meer studentenstad te laten worden. Niet door te streven naar het nabootsen van bestaande tradities, maar door nieuwe vormen en inhouden zelf te ontwerpen.

Wie een imago positief wil beïnvloeden, begint met het beïnvloeden van de werkelijkheid.

In vergelijking met andere, oude universiteitssteden die gebonden zijn aan een historisch kader en bijbehorende tradities, heeft Eindhoven veel ruimte en mogelijkheden.

De stad heeft nu eenmaal meer toekomst dan (zichtbaar) verleden. Dat biedt kansen voor het ontwerpen van een type (internationale) studentenstad voor en door studenten, dat recht doet aan het eigen karakter van de stad en de regio Eindhoven. Een door high tech gedreven, op toekomst en innovatie gerichte stad met uitstekende stedelijke voorzieningen en internationale ambities. Waar het bovendien prettig werken en wonen, studeren en uitgaan is. *Work hard, play hard.*

1. Analyse van sterkte, zwakte, kansen en bedreigingen

Hoe staat *Eindhoven Studentenstad* er anno 2007 voor? Aan de hand van verzamelde oordelen en opmerkingen uit brainstormbijeenkomsten en andere gesprekken en op basis van literatuuronderzoek is een beknopte analyse van relevante sterke en zwakke kanten, kansen en bedreigingen voor *Eindhoven als studentenstad* gemaakt.

Eindhoven: sterke punten en kansen

Van airport via sport en cultuur tot horeca: Eindhoven heeft een goed (zij het niet specifiek op studenten toegesneden) voorzieningenniveau. Veel studenten herkennen de ambities van de stad als innovatieve, ontwerpgerichte high-tech stad, omdat die goed aansluiten bij het imago van de TU/e als instelling voor hoogwaardig technologisch onderwijs en onderzoek. Het internationaal gerichte bedrijfsleven biedt een uitdagende arbeidsmarkt voor afgestudeerden. In Philips, ASML, DAF (maar ook in PSV) beschikt de stad over een aantal sterke *brands*. Hoewel voor jonge studenten nog niet zo relevant, blijkt uit onderzoek dat de groene en ruime omgeving van de stad goed aansluit bij de wensen van bèta-kenniswerkers die zij in de toekomst zullen zijn. Eindhoven vertoont de laatste jaren een groeiende dynamiek, die ook voor jongeren herkenbaar is. Voorbeelden daarvan zijn de nieuwbouw voor de Effenaar en Dynamo, de plannen voor Plaza Futura, de activiteiten rond het TAC en de Skatehal Area 51 en de omvangrijke herontwikkeling van Strijp S. 'Dutch Design' heeft zich een zichtbare positie in de stad verworven en stedelijke iconen als het Evoluon of het Philipslogo zijn terug te vinden in de cultuuringen van jonge ontwerpers. De TU/e-campus krijgt een ander, levendiger aanzien. De afstanden binnen de stad zijn letterlijk en figuurlijk klein. Dat leidt tot laagdrempeligheid. Partijen kunnen elkaar desgewenst snel vinden, gesymboliseerd in samenwerking binnen de *Triple Helix* van politiek, bedrijfsleven en kennisinstellingen. De groei van het aantal internationale studenten en kenniswerkers kan de stad een levendige injectie geven. Met behoud van het eigen karakter: in een globaliserende wereld kan een stad of regio zich juist onderscheiden door dat eigen karakter. In vergelijking tot andere traditionele universiteitssteden heeft deze stad meer toekomst dan herkenbaar verleden. Tenslotte is er recent draagvlak en enthousiasme ontstaan voor het onderwerp 'studentenstad' bij studentenverenigingen, gemeente en onderwijsinstellingen (de TU/e voorop).

Eindhoven: zwakke punten en bedreigingen

De binnenstad kan een impuls aan sfeer en dynamiek gebruiken. Het woningaanbod is niet berekend op een groeiend aantal (buitenlandse) kenniswerkers en studenten met specifieke woonwensen. De goede bereikbaarheid per openbaar vervoer en de centrale ligging van TU/e en Fontys werken ook in het nadeel van de bereidheid van forensende studenten om zich in de stad te vestigen. Eindhoven wordt in den lande niet gepercipieerd als studentenstad. Trots en zelfbewustzijn zitten niet in het DNA van de stad. Tegelijkertijd lijkt de stad te zuchten onder het denkbeeld van een slecht imago. De stad heeft geen gebrek aan interessante initiatieven, maar die zijn vaak slechts binnen disciplines of netwerken zichtbaar en dragen dus te weinig bij aan een goed imago. Er is weinig interactie tussen stad en studenten; actieve en ondernemende studenten ervaren stad en gemeentelijke organisatie als overgeorganiseerd en bureaucratisch. De spoorlijn scheidt stad en TU/e campus. TU/e-medewerkers zijn niet goed ingebed in het sociale weefsel van de stad en op hun beurt ervaren veel Eindhovenaren de TU/e-campus als een gesloten bolwerk. Het duurt te lang voor buitenlandse studenten en jonge kenniswerkers *vat* krijgen op de stad. Het vinden van woonruimte en het bekend raken met regelingen kost veel tijd. De twee andere instellingen voor hoger onderwijs zijn niet echt ingebed. De Design Academy beschikt weliswaar over een goed (internationaal) imago, maar bestuur, docenten en studenten hebben weinig binding met de stad. Fontys trekt weliswaar de meeste studenten, maar moet eerder

gekenmerkt worden als organisatie met een holding-identiteit dan als een sterke machtsfactor. De stad buit haar positieve assets te weinig en niet systematisch uit en hanteert daarbij veel rollen en slogans (leading in technology, Brainport, European Capital of Design, Lichtstad, Sportstad, Talentenstad, Brabantstad).

Studenten: sterke punten en kansen

De TU/e telt veel en gevarieerde studentenorganisaties met actieve en betrokken besturen en een goed ontwikkeld organisatievermogen (Europese Week, Hajraa Volleybal Buitentoernooi, Intro). Eindhovense studenten zijn relatief zeer actief op sportgebied, leveren daar goede prestaties en maken gebruik van uitstekende sportfaciliteiten. Naast inhoudelijke factoren kiezen studenten voor een studie aan de TU/e op grond van gezelligheid, laagdrempeligheid en het lage *braniegehalte*. Het studentenleven kent relatief weinig tradities, dus is er veel ruimte om eigen tradities vorm te geven. De TU/e steunt een veelheid aan studenteninitiatieven. Er tekent zich door de bachelor-masterstructuur langzaam maar zeker een veranderend patroon in de instroom af. Het aantal studenten uit andere dan de traditionele regio's (Brabant, Limburg) groeit. Dat geldt ook voor de buitenlandse instroom.

Studenten: zwakke punten en bedreigingen

Versnippering leidt tot kleine verenigingen, zeker omdat de participatiegraad relatief laag is. De beeldvorming over TU/e-studenten wordt nu nog sterk bepaald door regionale afkomst. Jongens vormen een ruime meerderheid. Een deel van de studenten pendelt per openbaar vervoer naar de stad. Symbolisch in dit opzicht is de naam *Limbopad*. Het aantal Fontysstudenten dat niet in de stad woont en dus niet deelneemt aan het studentenleven is relatief en absoluut nog veel groter. De doorsnee TU/e-student is buiten zijn eigen opleiding weinig pro-actief ingesteld. 'Student zijn' is maar één rol van de studerende jongere. De bereidheid om actief te zijn in besturen neemt af. Door het geringe aantal in de stad wonende studenten is het studentenleven weinig zichtbaar. Na een bloeiperiode in de jaren zeventig en tachtig is 'De Bunker' inmiddels een symbool geworden voor het in zichzelf gekeerde Eindhovense studentenleven. Er is ook weinig interactie tussen stad en studentenorganisaties. De inwoners van Eindhoven associëren studenten vaak exclusief met (luidruchtige) straatbewoners. De verschillende studentenorganisaties zouden gebaat zijn bij meer onderling contact en meer afstemming van activiteiten. Er is te weinig interactie met buitenlandse (PhD)studenten.

2. Doelstellingen voor nieuw beleid

Kort samengevat komt het neer op drie doelstellingen:

- meer studenten zouden zich in Eindhoven moeten vestigen
- studenten moeten uitgedaagd worden om zich actiever en zichtbaarder in de stad te manifesteren
- Eindhoven moet zich krachtiger als studentenstad profileren.

Meer studenten in Eindhoven

Nieuw beleid moet op termijn een bijdrage leveren aan het aantrekken (en vasthouden) van meer geschikte Nederlandse en buitenlandse studenten in (de regio) Eindhoven. Met het oog op de toekomst en de ambities van (Brainport) Eindhoven is een krachtige impuls op het gebied van wonen voor (buitenlandse) studenten nodig. Het eerste probleem dat een nieuwkomer immers moet oplossen is het vinden van woonruimte. Het realiseren van aantrekkelijke, karakteristieke, betaalbare huisvesting in de stad en op de campus voor meer buitenlandse en Nederlandse studenten is daarom een concrete doelstelling.

Meer participatie, zichtbaarheid, dynamiek

Het aantal studenten dat zich daadwerkelijk in Eindhoven vestigt, moet groeien.

Studenten, ook buitenlandse, moeten worden uitgedaagd om actiever deel te nemen aan het studentenleven. Verenigingen op hun beurt moeten gestimuleerd worden om letterlijk en figuurlijk meer de stad op te zoeken. Nieuw beleid moet gericht zijn op het versterken van de zichtbare rol die studenten in en buiten hun opleiding voor de stad kunnen spelen. Eindhoven wil immers groeien als 'slimme', dynamische en creatieve stad. En studenten zijn gebaat bij een krachtige studentenstad. Twee bewegingen moeten die dynamiek symboliseren. 'Van de campus naar de stad' en 'van de stad naar de campus'. Het realiseren van huisvesting voor een aantal verenigingen in de stad én op de campus is daarom een concrete doelstelling. Een andere concrete doelstelling is het realiseren van activiteiten en projecten waarin de betrokkenheid van studenten bij de stad en van de stad bij studenten zichtbaar wordt.

Betere informatie en een beter imago

Het beïnvloeden van de identiteit als aantrekkelijke (internationale) studentenstad en het versterken van het bijpassende imago is in het belang van alle partijen. Eindhoven doet er verstandig aan om niet andere steden na te bootsen, maar vanuit de eigen kracht en het eigen karakter te werken aan vernieuwing. Wie zichzelf voortdurend problematiseert ('Is Eindhoven wel studentenstad?') heeft een probaat middel in huis om een zwak imago in stand te houden. Sterker is het om Eindhoven te profileren als 'eigenwijze' of 'eigenzinnige' studentenstad.

Betere informatie ligt aan de basis van een beter imago. Ook hier is zichtbaarheid een kernwoord. Bestaande activiteiten en diensten voor studenten moeten beter zichtbaar worden gemaakt. Bijvoorbeeld via een nieuwe webPortal of e-community. Maar ook door planmatig(er) het aspect studentenstad op te nemen in de communicatie-uitingen van stad, onderwijsinstellingen en andere stakeholders. Samengevat: de vierde concrete doelstelling is het verbeteren van de informatievoorziening en het positief beïnvloeden van het imago.

Resultaat meten

Om de effectiviteit van het ingezette beleid te meten moet een onafhankelijke partij de opdracht krijgen om periodiek (0-5 jaar) peilingen uit te voeren.

3. Organisatiemodel

De belangrijkste doelstellingen worden in deze notitie uitgewerkt in vier programmalijnen. Op het gebied van wonen voor buitenlandse en Nederlandse studenten, integratie en participatie, communicatie en zichtbaar maken van studentenorganisaties in de stad.

Stappenplan (annotatie 29 februari 2008)

De eerste versie van deze notitie is toegelicht in een vergadering van het College van Bestuur (27 september 2007) en vervolgens opiniërend besproken in het Bestuurlijk Overleg (1 oktober 2007), de Universiteitsraad (8 oktober 2007), het overleg Opleidingsdirecteuren (30 oktober 2007), het Studentenadviesorgaan (20 november 2007) en de Raad van Toezicht (6 december 2007). Verder stond het onderwerp geagendeerd tijdens het overleg tussen CvB en Wethouder (oktober 2007). Een laatste opiniërende openbare bespreking met studenten vond plaats op 21 februari 2008. Daarna wordt de notitie ter besluitvorming door het CvB geagendeerd en kan in afstemming met de voorstellen uit de voorziene complementaire gemeentelijke beleidsnotitie en in overleg met Fontys en Design Academy Eindhoven een actieprogramma voor de komende jaren worden vastgesteld.

Organisatiemodel

Het beleidsplan steunt op vier programmalijnen, die elk een aantal gerelateerde projecten omvatten. Een lange adem (tot vijf jaar) voor het vaststellen en uitvoeren van het totale programma wordt voorgesteld. Resultaten van sommige projecten zullen pas op langere termijn (2020) zichtbaar zijn. Voor enkele projecten kan en moet dus echter ook al gestreefd worden naar zichtbare resultaten op korte termijn (2008).

De doelstellingen en projecten worden uiteraard opgenomen in de TU/e-besturingscyclus.

Verbeteringen kunnen slechts in goede samenwerking en afstemming tussen de Gemeente Eindhoven, de studentenorganisaties, de TU/e, Fontys en DAE gerealiseerd worden.

Projectorganisatie

De voorgestelde programma's van projecten vertegenwoordigen in feite een complex veranderingsproces, waarbij een groot aantal partijen betrokken is. Om dit succesvol te organiseren wordt een organisatiemodel bepleit waarbinnen diverse projecten worden uitgevoerd 'buiten de lijn'. Breed draagvlak en eigen organisatievermogen zijn essentiële randvoorwaarden voor de in uitvoering te nemen projecten.

Per project (of groep van projecten) dient een multidisciplinair team onder leiding van een projectleider te worden aangesteld. Als referentiekader dient het beproefde organisatiemodel voor de HORIZON- en BRAINPORT-programma's.

Programma-management

Bepleit wordt de voortgang van de grote lijnen namens het CvB te laten bewaken door een programmamanager 'Eindhoven Studentenstad', die de afstemming met de verschillende projectleiders verzorgt. Ook binnen de Gemeente zou een dergelijk programmamangement aangesteld dienen te worden. Een programmacommissie waarin Gemeente en Onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn, kan de rol van klankbord en raad van advies vervullen.

Proceslijn

'Eindhoven Studentenstad' vraagt om het creëren van draagvlak en het leggen van verbindingen tussen het projectenprogramma en andere initiatieven binnen de stad en de TU/e. Deze *netwerктаak* hoort ook tot het pakket van de programmamanager.

Budget

Iedere programmalijn dient te worden uitgewerkt en te worden voorzien van een begroting. Voor het opstarten van de eerste grote projecten dienen middelen ter beschikking te komen als *seedmoney*.

Fasering

In afstemming met de Gemeente en andere participanten dient een prioritering en fasering in de tijd tot stand te komen. Om vaart te behouden en draagvlak en enthousiasme te gebruiken dient in het eerste kwartaal van 2008 besluitvorming afgerond te zijn over een startprogramma voor dit jaar.

4. Programmalijnen

Programma 1: Meer Studenten in Eindhoven

Doel: -15.000 zelfstandig uitwonende HO studenten in 2020

Considerans:

Het aantal studenten op het totale aantal inwoners van Eindhoven is laag. Door de spreiding van de studentenhuisvesting over de gehele stad is de zichtbaarheid bovendien gering. Dat zal moeten veranderen wil de stad ook daadwerkelijk het predikaat studentenstad waarmaken. Om meer studenten te stimuleren in de stad te komen wonen, dient het aantal betaalbare wooneenheden voor studenten uitgebreid te worden, dient de kwaliteit van het aanbod verbeterd en de variatie van het aanbod vergroot te worden en zullen er in Eindhoven enkele concentratiegebieden met specifieke voorzieningen voor studentenhuisvesting gecreëerd moeten worden. Met name Strijp S en de TU/e Campus bieden hiervoor mogelijkheden. Om de druk op de specifieke woonmarkt voor studenten te verkleinen, dienen er speciale voorzieningen te komen voor uitwisselingsstudenten. Wanneer Eindhoven kenniswerkers in de stad wil houden, moet de doorstroming van afgestudeerden naar de reguliere woningmarkt versneld worden. Speciale aandacht is nodig voor buitenlandse studenten. Zoveel als mogelijk moeten de woonvoorzieningen integratie en opname in het studentenleven bevorderen.

Projecten

1.1 Studentenkwartier op Strijp S

Doel van het project: wenselijkheid en haalbaarheid onderzoeken van de bouw van studentenwoningen en huisvesting voor studentenverenigingen op Strijp S. Herontwikkeling van dit voormalige Philips-complex moet van dit terrein uiterlijk 2020 een dynamische stadswijk maken, waarin wonen, werken, design en cultuur verenigd zijn. De ambitie is om Strijp S tot een nieuw icoon van de stad te laten uitgroeien. *(Een en ander dient afgestemd te worden met de voorgestelde projecten in programma 3.)*

1.2 Wonen op de TU/e campus

Doel van dit project: wenselijkheid en haalbaarheid onderzoeken van de bouwen van een complex van woningen voor studenten, PhD-studenten en TOIO's op de TU/e-campus (locatie Paviljoen) met een sterk internationaal gerichte uitstraling. Bouwkunde- en ID studenten zouden middels ontwerpprojecten zinvol betrokken kunnen worden bij het ontwerpproces.

1.3 Mixed Hostel voor short-stayers op de campus

Doel van dit project: in het kader van Campus 2020 de hoogbouw van de faculteit Elektrotechniek verbouwen tot 150-200 appartementen. Deels volgens het hostelmodel, waarbij ingerichte kamers voor buitenlandse (exchange) shortstayers worden aangeboden. Deels voor vrije verhuur aan Nederlandse studenten, masterstudenten, TOIO's en PhD-studenten. Om contacten te bevorderen moet een ontwerp rekening houden met gedeelde voorzieningen (centrale huiskamer en keuken).

1.4 Wooninrichtingsservice

Doel van dit project: haalbaarheid onderzoeken en vervolgens stimuleren van een businessmodel (B.V.) voor een bedrijf dat low budget recyclebare woninginrichting levert. Te verwachten valt dat er de komende jaren meer behoefte komt aan kant en klare, recyclebare interieurs waarmee buitenlandse studenten kale appartementen kunnen inrichten.

1.5 Helpdesk Wonen en Leven in Eindhoven

Doel van dit project: inrichten van een front-office voor (buitenlandse en Nederlandse) studenten voor alle vragen, advies en bemiddeling op het gebied van wonen/leven in de stad.

Actores

Gemeente, TU/e, Fontys, DAE, Woningcorporaties, Projectontwikkelaars.

Programma 2: Studenten in/voor de Stad

Doel:

- het versterken van de sociale en culturele integratie en participatie van studenten in de stad
- het realiseren van aantrekkelijke publieke evenementen voor/door studenten
- invulling geven aan eigen, karakteristieke vormgeving van tradities

Considerans:

Kennis- en Designstad Eindhoven moet haar potentieel als universiteitsstad beter benutten.

Dat kan door de kennis, de creativiteit en het enthousiasme van studenten nadrukkelijker te betrekken bij problemen en uitdagingen die zich in de stad aandienen. Meer op Eindhoven gerichte ontwerp- of onderzoeksopdrachten kunnen binnen het reguliere onderwijs worden uitgevoerd. Maar ook de inbedding van studentenverenigingen in het sociale netwerk van de stad verdient een impuls. Omgekeerd dient de Stad zich ieder jaar nadrukkelijker met haar aantrekkelijke culturele en sportvoorzieningen te presenteren aan de nieuwe lichten buitenlandse en Nederlandse studenten. De participatie van studenten in bestaande en nieuw te vormen tradities tenslotte maakt de stad levendiger en dynamischer, en daardoor weer aantrekkelijker als studentenstad. 'Studenten in/voor de Stad' levert tenslotte een krachtige bijdrage aan het verbeteren van het imago van de Eindhovense student.

Projecten:

2.1 De Stad als laboratorium

Doel van dit project: uitvoeren van een serie op Eindhoven gerichte ontwerp- en onderzoeksprojecten als onderdeel van bestaande studieprogramma's binnen de faculteiten TM, ID en B. Organisatiemodel: jaarlijks formuleert de Gemeente Eindhoven een serie opdrachten of vragen op het gebied van acht vastgestelde thema's uit de Europese Design Agenda voor stedelijk beleid. Het gaat om thema's als dynamiek, veiligheid, duurzaamheid, inwoners, jeugd, natuurlijke stad, diversiteit en gezondheid. De opdrachten krijgen de vorm van een call voor proposals. Een in te stellen jury beloont een viertal winnende projecten met een door de Gemeente uit het Designbeleid ter beschikking gestelde uitvoerings- of stimuleringspremie. De opdrachten of vragen dienen zo veel als mogelijk aan te sluiten bij 'Studentenstad'-thematiek.

2.2 Het sociale gezicht van de Student

Doel van dit project: jaarlijks adopteren en uitvoeren van een aansprekend, op een Eindhovense wijk gericht project door de gezamenlijke Eindhovense studenten- en studieverenigingen. Te denken valt bijvoorbeeld aan een fundraiser, een sportclinic, een schoonmaakactie of een huiswerkbegeleidingproject. Maar ook aan *supertuesday*-achtige activiteiten of robocupdemonstraties in de wijken.

In overleg met woningcorporatie en Gemeente kan onderzocht worden of naar voorbeeld van een Amsterdams project gratis woonruimte voor individuele studenten kan worden aangeboden in ruil voor actieve inzet in huiswerkbegeleidings- of andere projecten in een wijk.

2.3 **Evenementen**

Doel van dit project: het jaarlijks organiseren van twee aansprekende, grootschalige evenementen in de Binnenstad die gericht zijn op Stad en Studentenleven.

a. Eindhoven Studentenstadfestival/Dag van de Student

Jaarlijks organiseren van een 'Eindhoven Studentenstad' festival, waarin (Nederlandse en buitenlandse eerstejaars en ouderejaars) studenten onder het motto 'welkom in Eindhoven' kunnen kennismaken met de cultuur- en sportvoorzieningen die de stad te bieden heeft. Deze dag zou gekoppeld kunnen worden aan een door sport- en culturele instellingen te ontwikkelen en op studenten te richten marketingstrategie (vouchers). Afgesloten met een concert en feest.

b. Studentenmuziekfestival

Jaarlijks, bij voorkeur op de Markt of bij de Catharinakerk te organiseren festival. Een editie van het in Eindhoven zeer populaire Tunafestival kan het jaar daarna afgewisseld worden met een variant op het 'Bunkerfestival', (maar dan in het centrum) waar Eindhovense studentenmuziekgezelschappen en bands optreden.

2.4 **Design your own Traditions**

Doel van dit project: jaarlijks een eigen bijdrage leveren aan Eindhovense Lichtjesroute. De TU/e Campus dient met ingang van 2009 opgenomen te worden in de stedelijke Lichtjesroute. Volgens een groeimodel ontwerpen studieverenigingen om beurten in samenwerking met de faculteiten een innovatieve, nieuwe lichtattractie.

Actores:

Gemeente, Studentenverenigingen, Culturele instellingen, Sportverenigingen, TU/e, Fontys, DAE.

Proceslijn:

Ondersteunen van nieuwe initiatieven en bestaande evenementen. Bijvoorbeeld het inzetten van de gemeentelijke 'promotievanen' aan lantaarnpalen bij de studentenintro. Afstemmen met initiatieven van partijen als MU, Designhuis, TAC ideeënfabriek, KL Poll stichting, Urban Affairs.

Programma 3: 'Bomb the Bunker'

Doel:

- Uiterlijk in 2020 heeft de Bunker (plaatsgemaakt voor) een andere functie en zijn de daarin gevestigde verenigingen op de Campus, in Strijp S of in het Centrum gehuisvest.
- Stimuleer de creatie van een gemeenschappelijke sociëteit in het centrum van de stad
- Stimuleer contacten tussen studentenverenigingen en stad

Considerans:

Door het grote aantal verenigingen is het Eindhovense studentenleven weliswaar rijkgeschakeerd, maar ook versnipperd, geïsoleerd en in de stad niet zichtbaar.

Dat het studentencentrum de Bunker niet gelegen is in het hart van de stad maar tussen een woonwijk en de TU/e-campus is symbolisch voor deze positie. De ooit bloeiende Algemene Ontmoetings Ruimte en de Mensa verloren hun bindende rol en verdwenen. Een voor alle (Nederlandse en buitenlandse) studenten herkenbare algemene sociëteit (vergelijkbaar met een Student Union) ontbreekt. Actieve studieverenigingen hebben weliswaar op de TU/e-campus hun eigen ruimtes, maar een omgeving waar leden van verschillende verenigingen elkaar kunnen ontmoeten ontbreekt. Het Stratumseind of andere uitgangscentra bieden hier geen soelaas. Om de beweging van de campus naar de stad mogelijk en zichtbaar te maken, zou er een aantal fysieke en organisatorische ingrepen nodig zijn. De meest symbolische daarvan is het herbestemmen van de Bunker en het realiseren van alternatieve faciliteiten.

Projecten:

3.1 Vestiging van sociëteiten in het centrum

Doel van dit project: zichtbaarheid van het studentenleven in het centrum vergroten en levendigheid stimuleren door een of meer verenigingssociëteiten met steun van Gemeente, TU/e, Fontys en sponsors onder te brengen in het centrum. Het ESC kan als pilot beschouwd worden. Onderzocht moet worden of de verenigingen gebruik kunnen maken van de voorzieningen die (het onderbezette) jongeren centrum Dynamo te bieden heeft.

3.2 Vestiging van een aantal (cultuur)verenigingen in Strijp S

Doel van dit project: maak voor enkele studentencultuurvereniging de overgang van de Bunker naar huisvesting in Strijp S mogelijk.
In de periode tot 2020 zal Strijp S uitgroeien tot een spraakmakend, levendig tweede Stadscentrum, met veel ruimte voor cultuur, muziek en design. Dit profiel sluit goed aan bij dat van enkele studentenverenigingen.

Actores:

Gemeente, Studenten- en studieverenigingen, TU/e, Fontys, DAE

Proceslijn

Buiten de uit te voeren projectlijn stimuleert een programmamanager het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor projecten en het leggen van verbindingen tussen 'Studentenstad' en andere initiatieven in de stad.

Programma 4: ‘SHOW&TELL’ (Communicatie)

Doel: -verbeter het imago van Eindhoven Studentenstad door het uitvoeren van vijf concrete communicatie-gerelateerde projecten.

Considerans:

Ook al groeit het aanbod in de breedte, toch blijft een veelgehoorde klacht van studenten dat ze niet op de hoogte zijn van voor hen potentieel interessante of relevante informatie over regelingen of evenementen in Eindhoven. Dat geldt in nog sterkere mate voor buitenlandse studenten, voor wie heel veel relevante informatie niet in het Engels beschikbaar is, dan wel moeilijk te vinden.

Daarnaast vinden studenten naar eigen zeggen in de landelijke media te weinig bevestiging voor hun keuze voor studentenstad Eindhoven. Ook hier wordt gebrek aan zichtbaarheid als een gemis ervaren. Eindhovense studenten hebben traditioneel niet de neiging om hun trots op onderwijsinstelling of studentenstad actief uit te dragen, maar ze ervaren een vermeend slecht imago wel als vervelend. De laatste jaren echter lijkt het tij wat die trots betreft echter te keren. Jonge ontwerpers in de stad maken nadrukkelijk gebruik van typisch Eindhovense iconen (Evoluon, Daf, Philips) op T-shirts en stickers die een cultstatus genieten. Van latente trots tot meer lef! Vijf concrete voorzieningen moeten een positieve impuls geven aan verbetering van de informatievoorziening en verbetering van het imago.

Projecten

4.1 Eindhoven Student Life

Doel van dit project: het realiseren van een webportal of e-community die een virtuele afspiegeling geeft van Eindhoven Studentenstad in de breedte. De site geeft informatie over activiteiten van verenigingen en in de stad, ontsluit diensten, omvat een wisselend aanbod van ‘Youtube’ achtige filmpjes over de stad, heeft een sterk *community* karakter en is communicatieplatform voor alle Eindhovense studenten. De site is nadrukkelijk ook Engelstalig. Om de geloofwaardigheid voor Nederlandse en buitenlandse studenten optimaal te maken, dient het een door (en voor) studenten te onderhouden site te zijn, die geen onderdeel uitmaakt van de (TU/e, Fontys of Stedelijke) webomgeving. De instellingen stellen overigens wel faciliteiten en andere middelen ter beschikking. Het groeimodel: organisch. Gewenste nevendoele: door het zichtbaar maken van geplande activiteiten wordt samenwerking, regie en afstemming gestimuleerd en versnippering tegengegaan.

4.2 Merchandising

Doel van dit project: ontwerpen van een nieuwe merchandisinglijn (kleding, beeldddragers, gadgets) van de TU/e. Ambitie: in de slipstream van Daf, Philips, PSV, lokale cabaretiers, rockbands als Eindhovens ‘cult-icoon met een knipoog’ beschouwd worden. Bij de ontwerp opdracht dienen jonge ontwerpers van de DAE, TAC, SOEPS en studenten van ID en Bouwkunde betrokken te zijn.

4.3 (In store) verkooppunt merchandising

Doel van dit project: realiseer een TU/e-shop in de stad, bijvoorbeeld als onderdeel van de VVV-winkel of Bijenkorf, waar merchandising-materiaal naast op een breder publiek gerichte

TU/e- publicaties verkocht worden. Ook moet daar informatiemateriaal over het opleidingsaanbod beschikbaar zijn. Er zou een ruimte beschikbaar moeten zijn voor het inrichten van wisselende, kleine expositie. De TU/e-shop zou bemand moeten worden met werkstudenten die door de TU/e via EUFLEX worden aangesteld.

4.4 Student City Proof label

Doel van dit project: ontwikkel een campagne rond het thema 'studentenkeurmerk' met een te verlenen label (*tongue in cheek*): "goedgekeurd door de Eindhovense Vereniging van Studentenverenigingen". Dit keurmerk moet bijdragen aan de zichtbaarheid van Eindhoven Studentestad en wordt bijvoorbeeld verleend aan horecagelegenheden, culturele instellingen, individuele burgers, websites, studentenhuizen die een positieve bijdrage leveren aan het imago van de stad als studentenstad.

4.5 Buddysysteem voor buitenlandse studenten.

Doel van dit project: maak afspraken met studentenverenigingen over een in te voeren buddysysteem, waarbij elke nieuwe buitenlandse student na aankomst in Eindhoven gekoppeld wordt aan een lid van een studentenvereniging.

4.6 Mediacampagne

Doelen van dit project: een bijdrage leveren aan een positief imago voor Eindhoven als studentenstad en bestaande studievoorlichtingsactiviteiten van instellingen ondersteunen. De Gemeente Eindhoven start in afstemming met de onderwijsinstellingen een (op de ouders van studiekeziers gerichte) spraakmakende landelijke mediacampagne rond Eindhoven studentenstad. De campagne moet door studenten ervaren worden als positieve invulling van node gemiste 'PR' voor de stad en TU/e en speculeert daarmee op de behoefte aan trots.

4.7 Regie op communicatie-uitingen

Doel van dit project: inventariseer informatiedragers die bijdragen aan het beeld van Eindhoven als studentenstad. Zorg voor positieve beïnvloeding door aantrekkelijk beeldmateriaal en goede teksten over Eindhoven studentenstad aan te leveren. Vanuit 'Eindhoven' (stad, bedrijven, instellingen) wordt via tientallen communicatiemediën over 'Eindhoven' gecommuniceerd. Maar ook externe uitingen (van Lonely Planet tot Whisperguide) beïnvloeden het imago van de (studenten)stad Eindhoven. De informatie over Studentestad ontbreekt veelal of is gefragmenteerd.

Actores:

Gemeente, Studentenverenigingen, TU/e, Fontys, DAE, Jonge ontwerpers

Proceslijn

Buiten de uit te voeren projectlijn stimuleert een programmamanager het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor projecten en het leggen van verbindingen tussen 'Studentestad' en andere initiatieven in de stad. Bijvoorbeeld: het communicatief ondersteunen van studentenactiviteiten van Hajraa Volleybal Buitentoernooi of Tunafestival door de stedelijke 'vanencampagne'. Ondersteunen van de Eindhovense delegaties aan landelijke studentevenementen als de Batavierenrace. Ondersteunen van op vwo-eindexamenkandidaten gerichte

studentenactiviteiten als de NaExamenDagen (NED).

BIJLAGE. Verantwoording van de voorbereidingsfase

In het lustrumjaar 2006 zocht de TU/e nadrukkelijk de stad op om haar vijftigste verjaardag te vieren. De zichtbare aanwezigheid van de TU/e smaakte voor alle betrokken partijen (de stad, de TU/e en niet te vergeten de studentenorganisaties naar meer. Dit katalyseerde de wens bij alle partijen om te komen tot initiatieven voor nieuw beleid. Wethouder Mariët Mittendorff stelde een gemeentelijk projectteam samen, bestaande uit Jack van den Eijnden (hoofd Evenementen), Nicolien Hermens (persoonlijk assistent van de wethouder) en Josine Frankhuizen (beleidsmedewerker). Aan de kant van de TU/e stelde het College van Bestuur, vertegenwoordigd door universiteitssecretaris Harry Roumen, stafmedewerker Joep Huiskamp aan als projectleider. Studenten Jeroen van Duren, Chris Gits en Marleen Kleijn namen als vertegenwoordigers van de studentenfracties 'Groep Een' en PF de rol als klankbord voor de projectleider op zich.

Discussiediner Kennispoort

In samenwerking met de studenten werd op 21 mei met ondersteuning van het TU/e-congresbureau een discussiediner georganiseerd over het onderwerp studentenstad met als doel het peilen van draagvlak en het inventariseren van meningen en suggesties. Dat gebeurde aan de hand van stellingen en vragen, waarover aan tafel door de deelnemers gediscussieerd werd. 26 studenten die actief zijn in besturen van studentenorganisaties namen enthousiast deel aan het debat. Vertegenwoordigd waren de gezelligheidsverenigingen (Demos, ESC, SSRE), de culturele studentenverenigingen (ESFF Dekate Mousa, Quadrivium, VIRUS), de levensbeschouwelijke verenigingen (Ichthus, ESK), de studieverenigingen (Mollier, Lucid, Van der Waals, Industria, Protagoras, Japie), de Universiteitsraadsfracties (Groep Eén, PF), en verder studentenleden van de Introcommissie en de Europese Week. Namens de Gemeente Eindhoven waren Nicolien Hermens en Josine Frankhuizen aanwezig. De avond werd gepresenteerd door Alex van Herk (opleidingsdirecteur Scheikundige Technologie) en Joep Huiskamp (projectleider TU/e). Enith Vlooswijk zorgde voor een verslag.

Kick Off Meeting in Dynamo

Op 14 juni werd door het projectteam van de gemeente Eindhoven in samenwerking met Joep Huiskamp een aftrapbijeenkomst voor het project op stedelijk niveau georganiseerd. Een dertigtal vertegenwoordigers van verschillende diensten van de Gemeente Eindhoven, van Fontys Hogescholen, TU/e-staf en TU/e-studenten namen deel aan een brainsstormsessie in jongerencentrum Dynamo. OOTI-student Piotr Lopatka uit Polen, student technische natuurkunde Paul van Meel en alumnus Tim Habraken plaatsten hun ervaringen met Eindhoven als studentenstad in het perspectief van hun ervaringen met buitenlandse studentensteden als Warschau, Berlijn en Belo Horizonte. Fontysbestuurder Jan Houben zorgde voor de aftrap. Gespreksleider was TU/e hoogleraar Jan Westra. Ook van deze sessie maakte Enith Vlooswijk een verslag.

Black BoX Xchange #1 'Eindhoven International'

In zekere zin preludeerend op het project Eindhoven Studentenstad werd op 28 februari 2007 in De Zwarte Doos/Vertigo een geanimeerd debatdiner georganiseerd onder leiding van prof.dr. Arjo Klamer (Erasmus Universiteit Rotterdam) over Eindhoven als internationale stad, met een veertigtal internationale deelnemers uit stad, bedrijfsleven en TU/e. De neerslag van deze avond is te vinden in het verslag van Jim Heirbaut.

Overleg opleidingsdirecteuren en SAO

Op 27 maart 2007 hield Joep Huiskamp een korte tussentijdse presentatie in het Overleg Opleidingsdirecteuren. Er werd van gedachten gewisseld over doelstellingen en mogelijke invulling van projecten. Claire Holthaus

verzorgde de notulen van deze bijeenkomst. Op 19 juni werd een presentatie verzorgd voor het Studentenadviesorgaan.

Congres EUPRIO 2007

Tijdens het congres van de associatie van European University PR and Information Officers (EUPRIO) in juni 2007 in Grenoble werd informatie uitgewisseld over studentenstadbeleid van Stockholm, Glasgow en Grenoble.

Gedachtenwisseling met studenten

Tijdens een bijeenkomst op 21 februari 2008 waaraan door meer dan honderd studentbestuurders werd deelgenomen vond onder leiding van dr. Lucas Asselbergs een levendige discussie plaats naar aanleiding van de notitie. Vier studenten (Erik de Jong, Merel Broek, Sjors Santegoeds, Chris Gits) die betrokken waren bij de voorbereiding van de bijeenkomst, hielden tijdens de discussie een kort pleidooi voor een van de vier hoofdlijnen uit de notitie. Aan het eind van de bijeenkomst gaven de deelnemers d.m.v. een ranking hun steun aan voor de vier hoofdlijnen.

Overige gesprekken

Het onderwerp studentenstad kwam ter sprake in gesprekken met Arjo Klamer, hoogleraar EUR, Theo Hauben en Marco Vermeulen, (architecten Urban Affairs), Maarten Pieterse (Studium Generale), Rob ter Steege (projectleider Design Gemeente Eindhoven), Alex van Herk (opleidingsdirecteur ST), Arno Pronk (UD faculteit Bouwkunde), Fred Gaasendam (hoofd CSC), Chris van Bree en Ralf Stamps (Senaat ESC), Thomas Delissen, Ivo Koppenaar en Ben Buiks (studentleden Universiteitsraad), Ben Donders (bestuurslid Lumens groep), Peter van Dam (Bestuursstaf), Peter Nagelkerke (adviseur Brainport), leden College van Bestuur TU/e en tientallen studentbestuurders (Mystery Tour 2007).